TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. kovo 14 d.*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – SESV 258 straipsnis – Direktyva (ES) 2018/1972 – Europos elektroninių ryšių kodeksas – Neperkėlimas į nacionalinę teisę ir nepranešimas apie perkėlimo priemones – SESV 260 straipsnio 3 dalis – Prašymas įpareigoti sumokėti vienkartinę sumą ir periodinę baudą – Sankcijos dydžio nustatymo kriterijai“

Byloje C-439/22

dėl 2022 m. liepos 5 d. pagal SESV 258 straipsnį ir SESV 260 straipsnio 3 dalį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama U. Małecka, L. Malferrari, E. Manhaeve ir J. Samnadda,

ieškovė,

prieš

Airiją, atstovaujamą M. Browne, A. Joyce, M. Lane ir D. O’Reilly, padedamų BL S. Brittain,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininko pareigas einantis J.-C. Bonichot, teisėjai S. Rodin ir L. S. Rossi (pranešėja),

generalinė advokatė T. Ćapeta,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

1 Ieškiniu Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo:

– pripažinti, kad nepriėmusi 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018, p. 36), įgyvendinančių įstatymų ir kitų teisės aktų arba bet kuriuo atveju nepranešusi apie juos Komisijai Airija neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 124 straipsnio 1 dalį,

– įpareigoti Airiją sumokėti Komisijai 5 544,9 EUR sumą už kiekvieną dieną, o bendra suma turi būti mažiausiai 1 376 000 EUR,

– jeigu pirmoje įtraukoje nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas tęsis iki sprendimo šioje byloje paskelbimo dienos, įpareigoti Airiją sumokėti Komisijai 24 942,9 EUR periodinę baudą už kiekvieną dieną nuo sprendimo šioje byloje paskelbimo dienos iki įsipareigojimų pagal Direktyvą 2018/1972 įvykdymo dienos, ir

– priteisti iš Airijos bylinėjimosi išlaidas.

Teisinis pagrindas

2 Direktyvos 2018/1972 2 ir 3 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(2) Komisija periodiškai peržiūri penkių direktyvų, <…> kurios sudaro galiojančią elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemą, veikimą, siekdama visų pirma nustatyti, ar reikia jas iš dalies pakeisti atsižvelgiant į technologijų ir rinkos pokyčius;

(3) 2015 m. gegužės 6 d. komunikate, nustatančiame Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją, Komisija nurodė, kad peržiūrint telekomunikacijų reguliavimo sistemą dėmesys bus visų pirma skiriamas priemonėms, kuriomis siekiama skatinti investicijas į sparčiojo plačiajuosčio ryšio tinklus, užtikrinti nuoseklesnį vidaus rinka grindžiamas požiūris į radijo spektro politiką ir valdymą, sudaryti sąlygas tikrai vidaus rinkai sprendžiant reguliavimo susiskaidymo problemą, užtikrinti veiksmingą vartotojų apsaugą, vienodas sąlygas visiems rinkos dalyviams ir nuoseklų taisyklių taikymą, taip pat sukurti veiksmingesnę reguliavimo institucijų sistemą.“

3 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Dalykas, taikymo sritis ir tikslai“ numatyta:

„1. Ši direktyva nustato suderintą elektroninių ryšių tinklų, elektroninių ryšių paslaugų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo sistemą ir tam tikrus galinių įrenginių aspektus. Ji nustato nacionalinių reguliavimo institucijų ir, kai taikytina, kitų kompetentingų institucijų užduotis ir procedūras, siekiant užtikrinti, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje [Europos] Sąjungoje.

2. Šia direktyva siekiama:

a) elektroninių ryšių tinkluose ir paslaugose įgyvendinti vidaus rinką, kurioje įdiegiami ir įsisavinami itin didelio pralaidumo tinklai, užtikrinama tvari konkurencija, elektroninių ryšių paslaugų sąveika, prieinamumas, tinklų ir paslaugų saugumas ir nauda galutiniams naudotojams; ir

b) užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų teikiamos geros kokybės, įperkamos viešai prieinamos paslaugos veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis, reglamentuoti tokius atvejus, kai rinka nepakankamai tenkina galutinių naudotojų, įskaitant neįgalius naudotojus, poreikius naudotis paslaugomis vienodomis sąlygomis su kitais, ir nustatyti reikiamas galutinių naudotojų teises.

<…>“

4 Šios direktyvos 124 straipsnio „Perkėlimas į nacionalinę teisę“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 21 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės taiko tas nuostatas nuo 2020 m. gruodžio 21 d.

Valstybės narės, tvirtindamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurias panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės.“

Ikiteisminė procedūra ir procesas Teisingumo Teisme

5 Negavusi iš Airijos jokio pranešimo apie įstatymus ir kitus teisės aktus, šios valstybės narės priimtus, kad būtų laikomasi Direktyvos 2018/1972, kaip nurodyta šios direktyvos 124 straipsnyje, 2021 m. vasario 3 d. Komisija išsiuntė šiai valstybei narei oficialų pranešimą ir paragino ją pateikti pastabas.

6 2021 m. balandžio 7 d. Airijos valdžios institucijos atsakė į šį pranešimą ir paaiškino, kad Direktyvos 2018/1972 perkėlimo į Airijos teisę procedūra buvo pradėta ir kad šiuo metu rengiamos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės.

7 Airijos valdžios institucijoms nepateikus informacijos apie šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę grafiką ar datą, 2021 m. rugsėjo 23 d. Komisija pateikė Airijai pagrįstą nuomonę ir pareikalavo iki 2021 m. lapkričio 23 d. į ją atsižvelgti.

8 2021 m. lapkričio 22 d. raštu, papildytu 2021 m. lapkričio 26 d. raštu, Airijos valdžios institucijos paprašė pratęsti pagrįstoje nuomonėje nustatytą terminą. Komisija nustatė naują terminą – 2022 m. vasario 23 d.

9 2022 m. vasario 22 d. Airijos valdžios institucijos atsakė į pagrįstą nuomonę; siekdamos pagrįsti negalėjimą tiksliai numatyti Direktyvos 2018/1972 perkėlimo į nacionalinę teisę datos, jos nurodė, kad nebuvo galima numatyti Airijos teisėkūros tvarkaraščio. Vis dėlto jos patikslino, kad dalį perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių 2022 m. balandžio mėn. pateiks *Oireachtas* (Airijos parlamentui).

10 Manydama, kad Airija nepriėmė šiai direktyvai įgyvendinti būtinų nuostatų, 2022 m. balandžio 6 d. Komisija nusprendė pareikšti šį ieškinį Teisingumo Teisme.

11 2022 m. liepos 5 d. Komisija pareiškė šį ieškinį.

12 2022 m. rugsėjo 16 d. atsiliepime į ieškinį Airija paprašė Teisingumo Teismo įpareigojimą sumokėti vienkartinę sumą susieti su sąlyga, kad per tris mėnesius nuo sprendimo šioje byloje paskelbimo dienos Airija vis dar neperkėlė Direktyvos 2018/1972 į nacionalinę teisę.

13 2022 m. gruodžio 2 d. triplike Airija ištaisė savo reikalavimus ir paprašė Teisingumo Teismo, jeigu šis nuspręstų, kad teismo posėdžio šioje byloje dieną ši valstybė narė visiškai perkėlė Direktyvą 2018/1972:

– pripažinti, kad nebereikia priimti sprendimo dėl reikalavimo priteisti iš Airijos periodinę baudą, ir

– konstatuoti, kad nereikia priimti sprendimo ir dėl reikalavimo priteisti iš Airijos vienkartinę sumą, motyvuojant tuo, kad laikydamasi savo Konstitucijos Airija teisiškai negalėjo perkelti šios direktyvos iki 2021 m. balandžio 6 d. *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas, Airija) sprendimo byloje *Zalewski prieš Adjudication Officer* (toliau – Sprendimas *Zalewski*), arba, nepatenkinus šio reikalavimo, konstatuoti, kad sunkumai, su kuriais susidurta perkeliant minėtą direktyvą į nacionalinę teisę, atsirado ne dėl Airijos kaltės ir kad Teisingumo Teismas turėtų į juos atsižvelgti apskaičiuodamas vienkartinės sumos, kurią gali būti nurodyta sumokėti, dydį.

14 2022 m. gruodžio 2 d. šioje byloje buvo užbaigta rašytinė proceso dalis.

15 2023 m. liepos 5 d. aktu Airija informavo Teisingumo Teismą, kad 2023 m. birželio 16 d. pranešė Komisijai apie priemones, kuriomis, jos nuomone, į nacionalinę teisę buvo perkelta visa Direktyva 2018/1972, išskyrus jos 110 straipsnį, kuris, šios valstybės narės teigimu, artimiausiu metu bus perkeltas į nacionalinę teisę.

16 2023 m. spalio 3 d. Komisija pateikė pastabas šiuo klausimu ir patikslino savo reikalavimus.

17 Komisija mano, kad aptariamomis priemonėmis dar neužtikrinamas visiškas Direktyvos 2018/1972 perkėlimas į nacionalinę teisę, nes jomis neperkeltas jos 110 straipsnis, ir tam, kad šis perkėlimas būtų laikomas baigtu, jai turėtų būti pranešta apie 110 straipsnio perkėlimo į nacionalinę teisę priemones.

18 Atsižvelgdama į Airijos padarytą pažangą perkeliant šią direktyvą į nacionalinę teisę Komisija taip pat patikslino savo reikalavimus dėl piniginių sankcijų.

19 Kiek tai susiję su vienkartine suma, Komisija sumažino sunkumo koeficientą ir prašo Teisingumo Teismo už laikotarpį nuo dienos, einančios po tos, kurią baigėsi šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas, t. y. nuo 2020 m. gruodžio 22 d., iki 2023 m. birželio 8 d. įpareigoti sumokėti 4 944 500 EUR dydžio vienkartinę sumą, o už laikotarpį nuo šio sprendimo 15 punkte nurodytų priemonių įsigaliojimo dienos, t. y. nuo 2023 m. birželio 9 d., iki pažeidimo pabaigos arba, jei pažeidimas dar nebūtų baigtas, iki sprendimo šioje byloje paskelbimo dienos – 1 100 EUR už kiekvieną dieną vienkartinę sumą.

20 Dėl periodinės baudos pažymėtina, kad dabar Komisija siūlo Teisingumo Teismui skirti 4 950 EUR dydžio periodinę baudą už kiekvieną dieną, kol Airija visiškai įvykdys Direktyvos 2018/1972 124 straipsnio 1 dalyje numatytus įsipareigojimus.

21 2023 m. spalio 27 d. Airija pateikė pastabas dėl patikslintų Komisijos reikalavimų. Šiose pastabose ji iš esmės tik pakartojo savo gynybos argumentus, be kita ko, susijusius su negalėjimu perkelti Direktyvos 2018/1972 iki Sprendimo *Zalewski* paskelbimo dienos.

22 2023 m. lapkričio 29 d. Airija informavo Teisingumo Teismą, kad tą pačią dieną priėmė Direktyvos 2018/1972 110 straipsnio perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, todėl mano, kad visiškai perkėlė šią direktyvą į nacionalinę teisę. Ji tvirtina, kad tokiomis aplinkybėmis periodinės baudos skyrimas nebėra pagrįstas.

23 2023 m. gruodžio 14 d. raštu Komisija tik pateikė Teisingumo Teismui savo atlikto šių priemonių ir galimų pasekmių jos reikalavimams skirti sankcijas šiai valstybei narei vertinimo rezultatus.

24 2024 m. vasario 2 d. dokumentu Komisija informavo Teisingumo Teismą, kad Direktyvos 2018/1972 perkėlimas į nacionalinę teisę Airijoje gali būti laikomas baigtu 2023 m. gruodžio 1 d., ir atsisakė dalies savo ieškinio, atsiimdama reikalavimą įpareigoti šią valstybę narę sumokėti periodinę baudą, taip pat patikslino savo reikalavimus įpareigoti šią valstybę narę sumokėti vienkartinę sumą ir pasiūlė nustatyti šios sumos dydį – 5 137 000 EUR.

25 2024 m. vasario 12 d. Airija pateikė pastabas dėl dalinio Komisijos ieškinio atsisakymo ir patikslintų Komisijos reikalavimų.

Dėl ieškinio

Dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį

Šalių argumentai

26 Komisija primena, kad pagal SESV 288 straipsnio trečią pastraipą valstybės narės privalo priimti nuostatas, būtinas direktyvų perkėlimui į nacionalinę teisę per šiose direktyvose nustatytus terminus užtikrinti, ir nedelsdamos apie jas pranešti Komisijai.

27 Komisija nurodo, kad įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui.

28 Nagrinėjamu atveju pasibaigus šiam terminui ir net šio ieškinio pareiškimo dieną Airija dar nebuvo priėmusi nuostatų, būtinų Direktyvai 2018/1972 perkelti į nacionalinę teisę, ir bet kuriuo atveju apie jas pranešusi Komisijai.

29 Anot Komisijos, Airija neginčija įsipareigojimų neįvykdymo, dėl kurio jai priekaištaujama, ji tik remiasi praktinėmis ir vidaus aplinkybėmis, kad jį pateisintų. Vis dėlto direktyvos neperkėlimo į nacionalinę teisę per šioje direktyvoje numatytą terminą negalima pateisinti tokiomis aplinkybėmis.

30 Airija pripažįsta, kad iki šioje direktyvoje numatytos perkėlimo į nacionalinę teisę datos ji nepriėmė Direktyvą 2018/1972 įgyvendinančių nuostatų.

31 Vis dėlto ji patikslina, kad Airijos vyriausybė patvirtino Ryšių reguliavimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas), kurį Airijos parlamentas nagrinės 2022 m. rudenį ir kuriuo iš dalies įgyvendinama ši direktyva, ir kad ji taip pat pateikė pasirašytą ir paskelbtą 2022 m. *statutory instrument* (norminis aktas) SI Nr. 444, kuris bus taikomas įsigaliojus įstatymo projektui. Airija nurodė, kad įstatymo projekto ir šio norminio akto galutinė redakcija bus paskelbta ne vėliau kaip 2022 m. rugsėjo 30 d. ir kad tikėtina, jog įstatymas bus priimtas ne vėliau kaip 2022 m. pabaigoje.

32 Siekdama pateisinti vėlavimą Airija paaiškina, kad *Supreme Court of Ireland* (Aukščiausiasis Teismas) Sprendime *Zalewski* konstatavo, jog *Workplace Relations Commission* (Darbo santykių komisija, Airija), institucija, kuriai pavesta spręsti su darbo teise susijusius ginčus Airijoje, dalyvauja vykdant teisingumą pagal Airijos Konstitucijos 37 straipsnį. Taip *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas) pakeitė savo ankstesnę jurisprudenciją.

33 Būtinybė pritaikyti įstatymo projektą taip, kad jis atitiktų šiame teismo sprendime nustatytus naujus konstitucinius reikalavimus, taikomus už teisingumo vykdymą atsakingoms institucijoms, buvo pagrindinė vėlavimo parengti šį projektą priežastis. Tuo sprendimu buvo gerokai išplėstas įgaliojimų, kurie laikomi patenkančiais į teisingumo vykdymą pagal Airijos konstitucinę teisę, skaičius, todėl institucijos, kurios anksčiau buvo pripažintos turinčiomis tik administracinius ar reglamentavimo įgaliojimus, gali būti laikomos dalyvaujančiomis vykdant teisingumą, kai įgyvendina tam tikrus įgaliojimus priimti sprendimus dėl reguliavimo, ypač kai reikia priimti sprendimus dėl teisės subjektų teisių ginčuose.

34 Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad Airija vėlavo įgyvendinti Direktyvą 2018/1972 iš esmės dėl didelių pastangų užtikrinti šios direktyvos įgyvendinimą, kuris atitiktų naujus konstitucinius reikalavimus, atsiradusius pasibaigus šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminui. Be to, jei būtų laikytasi šio termino, nebūtų buvę įmanoma atsižvelgti į Sprendimą *Zalewski*, o tai galėjo lemti išvadą, kad Airija šią direktyvą įgyvendino neteisėtai.

Teisingumo Teismo vertinimas

35 Pagal suformuotą jurisprudenciją įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, ir Teisingumo Teismas negali atsižvelgti į vėliau įvykusius pokyčius (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 15 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

36 Be to, Teisingumo Teismas yra ne kartą nusprendęs, kad jei direktyvoje aiškiai numatyta valstybių narių pareiga užtikrinti, kad jos perkėlimo priemonėse būtų nuoroda į šią direktyvą arba tokia nuoroda būtų daroma jas oficialiai skelbiant, bet kuriuo atveju būtina, kad valstybės narės priimtų aiškų aptariamos direktyvos perkėlimo aktą (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 16 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

37 Nagrinėjamu atveju Komisijos pratęstas terminas atsakymui į pagrįstą nuomonę pateikti baigėsi 2022 m. vasario 23 d. Vadinasi, nurodyto įsipareigojimų neįvykdymo buvimą ar nebuvimą reikia vertinti atsižvelgiant į tą dieną galiojusius nacionalinės teisės aktus (šiuo klausimu žr. 2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 17 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

38 Šiuo klausimu neginčijama, kad tą dieną Airija nebuvo patvirtinusi priemonių, būtinų Direktyvos 2018/1972 perkėlimui užtikrinti, taigi ir nepranešė apie šias priemones Komisijai.

39 Siekdama pateisinti įsipareigojimų neįvykdymą Airija remiasi būtinybe atsižvelgti į naujus konstitucinius reikalavimus, taikomus už teisingumo vykdymą atsakingoms institucijoms ir kylančius iš Sprendimo *Zalewski*, dėl kurio teisėkūros procesas tapo labai sudėtingas.

40 Vis dėlto toks argumentas negali pateisinti Komisijos nurodyto įsipareigojimų neįvykdymo.

41 Galimas Direktyvos 2018/1972 perkėlimo į nacionalinę teisę vidaus teisėkūros proceso sudėtingumas neturi reikšmės, nes pagal suformuotą jurisprudenciją valstybės narės vidaus tvarkos praktika ar situacijos negali pateisinti iš Sąjungos direktyvų kylančių pareigų ir terminų nesilaikymo arba pavėluoto ar nevisiško šių direktyvų perkėlimo (2021 m. sausio 13 d. Sprendimo *Komisija / Slovėnija (FPRD II)*, C-628/18, EU:C:2021:1, 79 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

42 Taigi konstatuotina, kad, pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam ir vėliau Komisijos pratęstam terminui, nepriėmusi įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų Direktyvai 2018/1972 įgyvendinti, taigi ir nepranešusi apie šias nuostatas Komisijai, Airija neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 124 straipsnio 1 dalį.

Dėl pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį pateiktų reikalavimų

Dėl reikalavimo įpareigoti sumokėti periodinę baudą

43 Kaip nurodyta šio sprendimo 24 punkte, 2024 m. vasario 2 d. dokumentu Komisija pripažino, jog Direktyvos 2018/1972 perkėlimas į nacionalinę teisę Airijoje gali būti laikomas baigtu 2023 m. gruodžio 1 d., ir dėl to atsiėmė reikalavimą įpareigoti sumokėti periodinę baudą.

44 Tokiomis aplinkybėmis nebereikia priimti sprendimo dėl šio reikalavimo.

Dėl reikalavimo įpareigoti sumokėti vienkartinę sumą

– *Šalių argumentai*

45 Ieškinyje Komisija pabrėžia, kad, pirma, Direktyva 2018/1972 buvo priimta pagal įprastą teisėkūros procedūrą, todėl patenka į SESV 260 straipsnio 3 dalies taikymo sritį, ir, antra, kad Airijos įsipareigojimų pagal šios direktyvos 124 straipsnį neįvykdymas dėl to, kad ši valstybė narė nepranešė jai apie šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę nuostatas, akivaizdžiai yra nepranešimas apie direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, kaip tai suprantama pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį.

46 Komisija primena, kad Komunikato 2011/C 12/01 „SESV 260 straipsnio 3 dalies įgyvendinimas“ (OL C 12, 2011, p. 1) (toliau – 2011 m. komunikatas) 23 punkte nurodė, jog sankcijos, kurias siūlys pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, bus nustatomos taikant tą patį metodą, kuris taikomas kreipiantis į Teisingumo Teismą pagal 260 straipsnio 2 dalį, kaip nurodyta jos Komunikato SEC(2005) 1658 „[SESV 260] straipsnio įgyvendinimas“ (toliau – 2005 m. komunikatas) 14–18 punktuose.

47 Sankcijos nustatymas turi būti grindžiamas pažeidimo sunkumu, jo trukme ir būtinybe užtikrinti pačios sankcijos atgrasomąjį poveikį, kad būtų išvengta pakartotinių pažeidimų.

48 Pirma, dėl pažeidimo sunkumo pažymėtina, kad pagal 2005 m. komunikato 16 punktą ir 2011 m. komunikatą Komisija nustato sunkumo koeficientą atsižvelgdama į du kriterijus, t. y. Sąjungos taisyklių, kurios buvo pažeistos, svarbą ir šio pažeidimo pasekmes atitinkamiems bendriesiems ir privatiems interesams.

49 Viena vertus, Komisija pažymi, kad Direktyva 2018/1972 yra pagrindinis teisės aktas elektroninių ryšių srityje. Pirmiausia pasakytina, kad Europos elektroninių ryšių kodeksu (toliau – EERK) modernizuojama Sąjungos elektroninių ryšių reguliavimo sistema, didinant vartotojų pasirinkimo galimybes ir stiprinant jų teises, užtikrinant aukštesnius ryšių paslaugų standartus, skatinant investicijas į itin didelio pralaidumo tinklus ir belaidę prieigą prie itin didelio pralaidumo ryšio visoje Sąjungoje. Taip pat EERK įtvirtintos elektroninių ryšių sektoriaus organizavimo taisyklės, įskaitant jo institucinę struktūrą ir valdymą. Šio kodekso nuostatomis sustiprinamas nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmuo nustatant minimalią šių institucijų kompetenciją ir sustiprinant jų nepriklausomumą, įtvirtinus skyrimo kriterijus ir pareigas teikti informaciją. Be to, EERK užtikrinamas ir itin veiksmingas radijo spektro (toliau – spektras) valdymas. Šios nuostatos sustiprina valstybių narių praktikos, susijusios su pagrindiniais spektro leidimų aspektais, nuoseklumą. Šiomis nuostatomis skatinama konkurencija tarp infrastruktūros ir itin didelio pralaidumo tinklų diegimo visoje Sąjungoje. Galiausiai EERK reglamentuojami įvairūs elektroninių ryšių paslaugų teikimo aspektai, įskaitant universaliųjų paslaugų įpareigojimus, numeracijos išteklius ir galutinių naudotojų teises. Sugriežtinus šias taisykles siekiama padidinti vartotojų saugumą ir apsaugą, ypač kiek tai susiję su galimybe naudotis šiomis paslaugomis už prieinamą kainą.

50 Kita vertus, Direktyvos 2018/1972 neperkėlimas į Airijos teisę kenkia reguliavimo praktikai visoje Sąjungoje, kiek tai susiję su elektroninių ryšių sistemos valdymu, spektro leidimais ir patekimo į rinką taisyklėmis. Taigi įmonės negali naudotis nuoseklesnėmis ir nuspėjamomis esamo spektro naudojimo teisių suteikimo ar jų atnaujinimo procedūromis ir numatyti reguliavimo, kylančio iš minimalios 20 metų spektro naudojimo licencijų galiojimo trukmės. Tokie trūkumai daro tiesioginę įtaką itin didelio pralaidumo tinklų prieinamumui ir diegimui Sąjungoje. Be to,

vartotojai negali pasinaudoti tam tikra apčiuopiama nauda, kuri jiems suteikiama pagal šią direktyvą, pavyzdžiui, sprendimais, susijusiais su įperkamų ryšių paslaugų teikimu, reikalavimu suteikti jiems aiškią informaciją apie sutartis, įpareigojimu taikyti skaidrius tarifus, tinklo teikėjų pakeitimo supaprastinimu siekiant skatinti palankesnes mažmenines kainas ir operatorių pareiga suteikti galutiniams naudotojams su negalia lygiavertes galimybes naudotis ryšių paslaugomis.

51 Kadangi šioje byloje Komisija nenustatė sunkinančių ar lengvinančių veiksnių, ji siūlo taikyti sunkumo koeficientą 10. Anot Komisijos, laikotarpiu po 2023 m. birželio 9 d., t. y. Direktyvos 2018/1972 dalinio perkėlimo priemonių, apie kurias pranešė Airija, įsigaliojimo dienos, toks koeficientas turėtų būti sumažintas iki 2.

52 Antra, dėl įsipareigojimų neįvykdymo trukmės Komisija teigia, kad ji atitinka laikotarpį nuo Direktyvos 2018/1972 perkėlimo termino pabaigos, t. y. 2020 m. gruodžio 22 d., iki sprendimo kreiptis į Teisingumo Teismą su šiuo ieškiniu priėmimo dienos, t. y. 2022 m. balandžio 6 d. Vadinasi, reikšmingas laikotarpis yra penkiolika mėnesių. Taigi taikant 2005 m. komunikato 17 punkte, siejamame su 2011 m. komunikatu, numatytą 0,10 per mėnesį koeficientą trukmės koeficientas būtų 1,5.

53 Trečia, kiek tai susiję su Airijos mokumu, Komisija taikė kintamąjį „n“, numatytą jos Komunikate 2019/C 70/01 „Vienkartinių sumų ir už kiekvieną dieną mokamų periodinių baudų, kurias Komisija siūlo taikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo bylose dėl pažeidimų, apskaičiavimo metodo pakeitimas“ (OL C 70, 2019, p. 1). Taikant šį kintamąjį, atsižvelgiama į du veiksnius, t. y. bendrąjį vidaus produktą (BVP) ir atitinkamos valstybės narės institucinę svarbą, kurią atspindi šiai valstybei narei skirtų vietų Europos Parlamente skaičius.

54 Nors Teisingumo Teismas 2022 m. sausio 20 d. Sprendime *Komisija / Graikija (Valstybės pagalbos susigrąžinimas – Feronikelis)* (C-51/20, EU:C:2022:36) jau buvo suabejojęs tiek šio antrojo veiksnio, tiek tame komunikate numatyto koregavimo koeficiento 4,5 svarba, Komisija vis dėlto nusprendė nagrinėjamu atveju taikyti tame komunikate numatytus kriterijus, kol bus priimtas naujas komunikatas, kuriame būtų atsižvelgta į šią naujausią Teisingumo Teismo jurisprudenciją.

55 Remiantis Komisijos Komunikatu 2022/C 74/02 „Duomenų, naudojamų apskaičiuojant vienkartines sumas ir baudas, kurias Komisija siūlys taikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui vykdant pažeidimo tyrimo procedūrą, atnaujinimas“ (OL C 74, 2022, p. 2) (toliau – 2022 m. komunikatas), Airijai taikomas kintamasis „n“ yra 0,61. Vis dėlto savo 2023 m. spalio 3 d. pastabose Komisija taikė kintamąjį „n“ 0,55, kuris šiai valstybei narei šiuo metu numatytas Komisijos komunikato 2023/C 2/01 „Finansinės sankcijos pažeidimų nagrinėjimo procedūrose“ (OL C 2, 2023, p. 1, toliau – 2023 m. komunikatas) I priede.

56 Remdamasi Komunikatu 2017/C 18/02 „[Sąjungos] teisė. Geresnis taikymas – geresni rezultatai“ (OL C 18, 2017, p. 10) Komisija prašo Teisingumo Teismo įpareigoti Airiją sumokėti vienkartinę sumą už laikotarpį nuo dienos, einančios po tos, kurią baigėsi numatytas Direktyvos 2018/1972 perkėlimo į nacionalinę teisę terminas, iki tos dienos, kai ši valstybė narė visiškai įvykdė jai pagal šią direktyvą tenkančius įsipareigojimus, t. y. iki 2023 m. gruodžio 1 d.

57 Iš 2005 m. komunikato 20 punkto matyti, kad vienkartinė suma turi būti bent jau fiksuota minimali suma, atspindinti principą, pagal kurį kiekvienas užsitęsęs Sąjungos teisės nevykdymo atvejis, neatsižvelgiant į jokias sunkinančias aplinkybes, savaime yra teisėtumo principo pažeidimas teisinėje visuomenėje, už kurį turi būti skirta reali sankcija. Remiantis 2022 m. komunikatu, minimali Airijos mokėtina vienkartinė suma būtų 1 376 000 EUR.

58 Taikant 2005 m. ir 2011 m. komunikatuose nustatytą metodą, jei apskaičiuota vienkartinė suma viršytų minimalią vienkartinę sumą, Komisija siūlo Teisingumo Teismui vienkartinę sumą nustatyti padauginus sumą už kiekvieną dieną iš dienų, kurias tęsėsi atitinkamas pažeidimas, skaičiaus, skaičiuojant nuo dienos, einančios po atitinkamoje direktyvoje numatyto perkėlimo į nacionalinę teisę termino pabaigos, iki dienos, kurią pažeidimas baigiasi, arba, jeigu jis dar nesibaigęs, iki pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį priimto teismo sprendimo paskelbimo dienos. Taigi vienkartinės sumos per dieną mokėtinas dydis turi būti apskaičiuojamas standartinę fiksuoto dydžio sumą, taikomą apskaičiuojant vienkartinės sumos per dieną mokėtiną dydį, padauginus iš sunkumo koeficiento ir kintamojo „n“. Pagal 2023 m. komunikato I priedo 2 punktą ši standartinė fiksuota suma yra 1 000 EUR. Nagrinėjamu atveju sunkumo koeficientas yra 10 už pirmąsias 899 įsipareigojimų neįvykdymo dienas, t. y. nuo 2020 m. gruodžio 22 d. iki 2023 m. birželio 8 d., ir 2 už laikotarpį, prasidėjusį 2023 m. birželio 9 d. Kintamasis „n“ yra 0,55. Taigi vienkartinė suma yra 4 944 500 EUR už laikotarpį nuo 2020 m. gruodžio 22 d. iki 2023 m. birželio 8 d. ir 1 100 EUR per dieną už laikotarpį nuo 2023 m. birželio 9 d. iki tos dienos, kai Airija visiškai įvykdė jai pagal Direktyvą 2018/1972 tenkančius įsipareigojimus, t. y. iki 2023 m. lapkričio 30 d. Vadinasi, Komisija prašo Teisingumo Teismo įpareigoti Airiją sumokėti 5 137 000 EUR vienkartinę sumą.

59 Atsiliepime į ieškinį Airija tik prašo, kad atsižvelgdamas į priežastis, kurias ji nurodė per ikiteisminę procedūrą siekdama pateisinti vėlavimą perkelti Direktyvą 2018/1972, Teisingumo Teismas priteistų iš jos vienkartinę sumą, mokėtiną praėjus trims mėnesiams nuo sprendimo šioje byloje paskelbimo, jeigu ji neperkels šios direktyvos prieš pasibaigiant šiam terminui.

60 Dublike Komisija iš to daro išvadą, kad Airija netiesiogiai prašo nustatyti tam tikras vienkartinės sumos mokėjimo sąlygas ir atidėti jos mokėjimą.

61 Komisija teigia, kad šis prašymas turi būti atmestas. Anot jos, Airija tik paaiškino priežastis, dėl kurių vėlavo perkelti Direktyvą 2018/1972 į nacionalinę teisę, iš esmės remdamasi konstitucinio pobūdžio sunkumais, susijusiais su šiuo perkėlimu. Vis dėlto tokių priežasčių nepakanka įsipareigojimų neįvykdymui pateisinti, juo labiau kad šis įsipareigojimų nevykdymas dar tęsiasi ir ši valstybė narė neįrodė bendradarbiavimo.

62 Triplike Airija nurodo, kad, priešingai, nei teigia Komisija, ji bendravo su šia institucija per visą procedūrą. Be to, vienkartinė suma apskritai neturi būti priteista. Viena vertus, pradinis vėlavimas, t. y. laikotarpiu nuo nustatytos šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę datos, t. y. 2020 m. gruodžio 21 d., iki Sprendimo *Zalewski* priėmimo dienos, t. y. 2021 m. balandžio 6 d., susijęs su COVID-19 pandemija ir jos sukeltais sutrikimais. Kita vertus, toks sprendimas, kuriuo keičiama ankstesnė jurisprudencija, dėl pakeitimo, kaip antai Sprendimas *Zalewski*, yra labai neįprastas įvykis.

63 Taigi nuo 2021 m. balandžio 6 d. Airija vėlavo perkelti Direktyvą 2018/1972 į nacionalinę teisę dėl aplinkybių, kurių visiškai negalėjo kontroliuoti.

64 Šiomis aplinkybėmis įpareigojimas sumokėti vienkartinę sumą neturėtų jokio atgrasomojo poveikio Airijai, todėl neturėtų būti taikomas, su sąlyga, kad posėdžio šioje byloje dieną Direktyva 2018/1972 bus perkelta į nacionalinę teisę.

65 Nepatenkinus šio reikalavimo, iš Airijos turėtų būti priteista labai nedidelė vienkartinė suma. Priežastys, dėl kurių Airija neperkėlė Direktyvos 2018/1972 į nacionalinę teisę, leidžia konstatuoti, kad ši valstybė narė susidūrė su neįveikiamais sunkumais, už kuriuos ji visiškai nebuvo atsakinga.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

66 Kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 42 punkto, nustatyta, kad pasibaigus pagrįstoje nuomonėje numatytam ir vėliau Komisijos pratęstam terminui, Airija nepranešė Komisijai apie jokias Direktyvos 2018/1972 perkėlimo priemones, kaip tai suprantama pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, taip konstatuotas įsipareigojimų neįvykdymas patenka į šios nuostatos taikymo sritį.

67 Komisija prašo priteisti vienkartinę sumą.

68 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad įpareigojimas sumokėti vienkartinę sumą pagal šią nuostatą grindžiamas, be kita ko, atitinkamos valstybės narės pareigų nevykdymo pasekmių privatiems ir viešiesiems interesams vertinimu, ypač kai įsipareigojimai buvo nevykdomi ilgą laiką (šiuo klausimu žr. 2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 54 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

69 Dėl galimybės nagrinėjamu atveju įpareigoti sumokėti vienkartinę sumą primintina, kad Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į nagrinėjamos bylos aplinkybes ir, kaip pats mano, reikalingą įtikinimo ar atgrasymo lygį, kiekvienoje byloje turi nustatyti tinkamas pinigines sankcijas pirmiausia dėl to, kad būtų užkirstas kelias kartoti panašius Sąjungos teisės pažeidimus (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 69 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

70 Šioje byloje konstatuotina, kad, nepaisant to, jog per visą ikiteisminę procedūrą Airija bendradarbiavo su Komisijos tarnybomis ir teikė joms informaciją apie priežastis, kurios jai trukdė perkelti Direktyvą 2018/1972 į nacionalinę teisę, teisinių ir faktinių aplinkybių visuma, susijusi su konstatuotu įsipareigojimų neįvykdymu, t. y. visiškas nepranešimas apie priemones, būtinas šiai direktyvai perkelti, pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui ir net šio ieškinio pareiškimo dieną, yra požymis, jog veiksmingai analogiškų Sąjungos teisės pažeidimų pasikartojimo prevencijai ateityje užtikrinti gali prireikti imtis atgrasomosios priemonės, kaip antai įpareigojimo sumokėti vienkartinę sumą (pagal analogiją žr. 2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 70 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

71 Šio vertinimo nepaneigia šio sprendimo 62 punkte pateikti argumentai.

72 Viena vertus, nurodyti sunkumai, susiję su Sprendimo *Zalewski* paskelbimu, negali būti svarbūs, nes, kaip priminta šio sprendimo 41 punkte, valstybės narės vidaus tvarkos praktika ar situacijos negali pateisinti iš Sąjungos direktyvų kylančių pareigų ir terminų nesilaikymo arba pavėluoto ar nevisiško šių direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę.

73 Kita vertus, dėl COVID-19 pandemijos, kuri buvo paskelbta 2020 m. pradžioje, poveikio pakanka pažymėti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų turėjęs pratęsti Direktyvos 2018/1972 perkėlimo į nacionalinę teisę terminą, jeigu būtų nusprendęs, kad šios pandemijos, paveikusios visą Sąjungos teritoriją, poveikis buvo toks, kad valstybės narės negalėjo įvykdyti joms pagal šią direktyvą tenkančių įsipareigojimų.

74 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia įpareigoti Airiją sumokėti vienkartinę sumą.

75 Dėl šios vienkartinės sumos apskaičiavimo primintina, kad naudodamasis diskrecija šioje srityje, kuri apibrėžta Komisijos pasiūlymuose, Teisingumo Teismas turi nustatyti vienkartinės sumos, kurią valstybė narė gali būti įpareigota sumokėti pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, dydį taip, kad ji atitiktų aplinkybes ir būtų proporcinga padarytam pažeidimui. Tarp šiuo klausimu svarbių veiksnių yra konstatuoto įsipareigojimų neįvykdymo sunkumas, jo trukmė ir atitinkamos valstybės narės mokumas (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 73 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

76 Pirma, dėl pažeidimo sunkumo konstatuotina, kad pareiga patvirtinti nacionalines priemones, kad būtų užtikrintas visiškas direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę, ir pareiga pranešti apie šias priemones Komisijai yra esminiai valstybių narių įsipareigojimai, siekiant užtikrinti Sąjungos teisės veiksmingą taikymą, todėl šių įsipareigojimų neįvykdymas laikytinas sunkiu (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 64 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

77 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 42 punkto, pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam ir vėliau Komisijos pratęstam terminui, t. y. 2022 m. vasario 23 d., Airija nebuvo įvykdžiusi pagal Direktyvą 2018/1972 jai tenkančių įsipareigojimų perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę, todėl nebuvo užtikrintas visiškas Sąjungos teisės veiksmingumas. Šio įsipareigojimų neįvykdymo sunkumą padidina aplinkybė, kad tą dieną Airija dar nebuvo pranešusi apie jokias šios direktyvos perkėlimo priemones.

78 Be to, kaip pabrėžia Komisija, Direktyva 2018/1972 yra pagrindinis teisės aktas elektroninių ryšių srityje.

79 Direktyvos 2018/1972 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad ši direktyva „nustato suderintą elektroninių ryšių tinklų, elektroninių ryšių paslaugų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo sistemą ir tam tikrus galinių įrenginių aspektus. Ji nustato nacionalinių reguliavimo institucijų ir, kai taikytina, kitų kompetentingų institucijų užduotis ir procedūras, siekiant užtikrinti, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje Sąjungoje“.

80 Be to, pagal direktyvos 1 straipsnio 2 dalį šia direktyva siekiama, pirma, įgyvendinti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinką, kurioje įdiegiami ir įsisavinami itin didelio pralaidumo tinklai, užtikrinama tvari konkurencija, elektroninių ryšių paslaugų sąveika, prieinamumas, tinklų ir paslaugų saugumas ir nauda galutiniams naudotojams, ir, antra, užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų teikiamos geros kokybės ir įperkamos viešai prieinamos paslaugos veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis, taip pat reglamentuoti tokius atvejus, kai rinka nepakankamai tenkina galutinių naudotojų, įskaitant naudotojus su negalia, poreikius naudotis paslaugomis vienodomis sąlygomis su kitais, ir nustatyti reikiamas galutinių naudotojų teises.

81 Galiausiai, kaip matyti iš šios direktyvos 2 ir 3 konstatuojamųjų dalių, ja iš dalies keičiami iki jos priėmimo galioję teisės aktai, siekiant atsižvelgti į technologijų ir rinkos pokyčius.

82 Pažymėtina, kad, kaip teisingai tvirtina Komisija, tai, kad Airija neperkėlė Direktyvos 2018/1972 į nacionalinę teisę, kenkia reguliavimo praktikai visoje Sąjungoje, kiek tai susiję su elektroninių ryšių sistemos valdymu, spektro leidimais ir patekimo į rinką taisyklėmis. Taigi įmonės negali naudotis nuoseklesnėmis ir nuspėjamomis esamo spektro naudojimo teisių suteikimo ar jų atnaujinimo procedūromis ir numatyti reguliavimo, kylančio iš minimalios 20 metų spektro naudojimo licencijų galiojimo trukmės. Tokie trūkumai daro tiesioginę įtaką itin didelio pralaidumo tinklų prieinamumui ir diegimui Sąjungoje. Be to, vartotojai negali pasinaudoti tam tikra apčiuopiama nauda, kuri jiems suteikiama pagal šią direktyvą, pavyzdžiui, sprendimais, susijusiais su įperkamų ryšių paslaugų teikimu, reikalavimu suteikti jiems aiškią informaciją apie sutartis, įpareigojimu taikyti skaidrius tarifus, tinklo teikėjų pakeitimo supaprastinimu siekiant skatinti palankesnes mažmenines kainas ir operatorių pareiga suteikti galutiniams naudotojams su negalia lygiavertes galimybes naudotis ryšių paslaugomis.

83 Taigi, vertinant pažeidimo sunkumą siekiant nustatyti vienkartinės sumos dydį, reikia atsižvelgti į tai, kad vykstant procedūrai Airija pranešė Komisijai apie priemones, kuriomis perkeliamos visos Direktyvos 2018/1972 nuostatos.

84 Antra, dėl pažeidimo trukmės primintina, kad ji iš esmės turi būti vertinama atsižvelgiant į datą, kada Teisingumo Teismas vertina faktines aplinkybes, ir kad šis faktinių aplinkybių vertinimas turi būti laikomas atliktu proceso pabaigos dieną (šiuo klausimu žr. 2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija (Asmens duomenų direktyva – Baudžiamosios teisės sritis)*, C-658/19, EU:C:2021:138, 66 ir 79 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

85 Dėl laikotarpio, į kurį reikia atsižvelgti nustatant vienkartinę sumą, mokėtiną pagal SESV 260 straipsnio 3 dalį, pradžios Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad, kitaip nei periodinės baudos už kiekvieną dieną atveju, data, į kurią reikia atsižvelgti siekiant įvertinti nagrinėjamo įsipareigojimų nevykdymo trukmę, yra ne pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaiga, bet diena, kurią baigiasi atitinkamoje direktyvoje nustatytas perkėlimo terminas (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Rumunija (Kova su pinigų plovimu)*, C-549/18, EU:C:2020:563, 79 punktą ir 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Airija (Kova su pinigų plovimu)*, C-550/18, EU:C:2020:564, 90 punktą).

86 Nagrinėjamu atveju pagrįstai neginčijama, kad Direktyvos 2018/1972 124 straipsnyje numatytą perkėlimo į nacionalinę teisę termino pabaigos dieną, t. y. 2020 m. gruodžio 21 d., Airija nebuvo priėmusi įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų šios direktyvos perkėlimui užtikrinti, todėl nepranešė apie juos Komisijai.

87 Be to, savo 2024 m. vasario 12 d. pastabose dėl patikslintų Komisijos reikalavimų Airija neginčija, kad Direktyvos 2018/1972 perkėlimas į Airijos teisę gali būti laikomas užbaigtu 2023 m. gruodžio 1 d.

88 Vadinasi, šio sprendimo 42 punkte konstatuotas įsipareigojimų neįvykdymas tęsėsi nuo 2020 m. gruodžio 22 d. iki 2023 m. lapkričio 30 d., t. y. 1073 dienas, o tai yra labai ilgai.

89 Taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad šią trukmę iš dalies galėjo lemti su COVID-19 pandemija susijusios išskirtinės aplinkybės. Airija tvirtina (ir tai neginčijama), kad dėl šių aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti ir kurios nepriklausė nuo jos valios, vėlavo teisėkūros procesas, būtinas Direktyvai 2018/1972 perkelti į nacionalinę teisę, todėl pailgėjo laikotarpis, kuriuo tęsėsi šis įsipareigojimų neįvykdymas.

90 Trečia, kiek tai susiję su atitinkamos valstybės narės mokumu, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad reikia atsižvelgti į šios valstybės narės BVP, koks jis yra tą dieną, kai Teisingumo Teismas nagrinėja faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Rumunija (Kova su pinigų plovimu)*, C-549/18, EU:C:2020:563, 85 punktą ir 2020 m. liepos 16 d. Sprendimo *Komisija / Airija (Kova su pinigų plovimu)*, C-550/18, EU:C:2020:564, 97 punktą).

91 Ieškinyje Komisija siūlo atsižvelgti ne tik į Airijos BVP, bet ir į jos institucinę svarbą Sąjungoje, išreikštą šios valstybės narės turimų vietų Europos Parlamente skaičiumi. Komisija taip pat mano, kad siekiant užtikrinti sankcijų, kurias ji prašo Teisingumo Teismo skirti šiai valstybei narei, proporcingumą ir atgrasomąjį pobūdį, reikia taikyti koregavimo koeficientą 4,5.

92 Vis dėlto Teisingumo Teismas neseniai labai aiškiai nurodė, kad, viena vertus, atsižvelgti į atitinkamos valstybės narės institucinę svarbą neatrodo būtina siekiant užtikrinti pakankamai atgrasomąjį poveikį ir paskatinti šią valstybę narę pakeisti savo dabartinį ar būsimą elgesį ir, kita vertus, Komisija neįrodė objektyvių kriterijų, kuriais remdamasi nustatė 4,5 koregavimo koeficientą (šiuo klausimu žr. 2022 m. sausio 20 d. Sprendimo *Komisija / Graikija (Valstybės pagalbos susigrąžinimas – Feronikelis)* C-51/20, EU:C:2022:36, 115 ir 117 punktus).

93 Atsižvelgiant į visas šios bylos aplinkybes ir į Teisingumo Teismui pripažintą diskreciją SESV 260 straipsnio 3 dalyje, kurioje numatyta, kad šis teismas, kiek tai susiję su jo nurodoma sumokėti vienkartine suma, negali viršyti Komisijos nurodytos sumos, konstatuotina, kad, siekiant veiksmingai užkirsti kelią ateityje kartotis pažeidimams, kurie būtų analogiški Direktyvos 2018/1972 124 straipsnio pažeidimui ir darytų poveikį visiškam Sąjungos teisės veiksmingumui, pagrįsta nurodyti sumokėti 4 500 000 EUR vienkartinę sumą.

94 Taigi reikia įpareigoti Airiją sumokėti Komisijai 4 500 000 EUR vienkartinę sumą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

95 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal šio reglamento 141 straipsnio 1 dalį šaliai, kuri atsisako reikalavimų, nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei kita šalis to reikalavo savo pastabose dėl reikalavimų atsisakymo. Vis dėlto šio 141 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad reikalavimų atsisakiusios šalies prašymu bylinėjimosi išlaidas padengia kita šalis, jeigu tai atrodo pateisinama, atsižvelgiant į pastarosios elgesį. Galiausiai 141 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad, jeigu nėra reikalaujama atlyginti bylinėjimosi išlaidų, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

96 Nagrinėjamu atveju Komisija reikalavo priteisti iš Airijos bylinėjimosi išlaidas ir buvo konstatuotas įsipareigojimų neįvykdymas, tačiau ši institucija atsisakė dalies savo ieškinio ir neprašė šios valstybės narės padengti su ieškiniu susijusių išlaidų. Be to, pastabose dėl Komisijos reikalavimų atsisakymo ši valstybė narė neprašė priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidų.

97 Taigi pažymėtina, kad Komisijos reikalavimų atsisakymą lėmė Airijos elgesys, nes ši valstybė narė patvirtino Direktyvos 2018/1972 visiško perkėlimo į nacionalinę teisę priemones ir pranešė apie šias priemones Komisijai tik po to, kai buvo pareikštas šis ieškinys, ir kad būtent dėl šio elgesio Komisijos prašymas įpareigoti šią valstybę narę sumokėti periodinę baudą neteko dalyko ir institucija jį atsiėmė.

98 Tokiomis aplinkybėmis, nenustačius svarbaus skirtumo tarp bylinėjimosi išlaidų, susijusių su šio sprendimo 42 punkte konstatuotu įsipareigojimų neįvykdymu, ir bylinėjimosi išlaidų, susijusių su daliniu Komisijos reikalavimų atsisakymu, reikia nuspręsti, kad Airija turi padengti ne tik savo, bet ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

1. **Pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam ir vėliau Europos Komisijos pratęstam terminui nepriėmusi įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas, įgyvendinti, taigi ir nepranešusi apie šias nuostatas Komisijai, Airija neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 124 straipsnio 1 dalį.**

2. **Įpareigoti Airiją sumokėti Europos Komisijai 4 500 000 EUR vienkartinę sumą.**

3. **Airija padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.